

درس چہارم فارسی

آموزگار پایہ ی ششم :
خانم درویشی

درس چہارم

داستان من و شما

واژه نامه :

فراز : بالا ، بلندی	درک : فهم
فرود : پستی ، پایین	دلاوری : شجاعت ، نترس بودن
نغمه : آبرو ، ارزش	تاخته اند : حمله کرده اند ، هجوم آورده اند
اعتبار : بزرگی ، (هم خانواده : عظیم)	پیمان : عهد
عظمت : هیبت ، عظمت ، بزرگی	تلفظ : نحوه ی ادا کردن و شکل گفتن واژه
شکوه : شکوه ، عظمت ، بزرگی	پیکر : تن ، جسم ، اندام
شوکت : شکوه ، عظمت ، بزرگی	اتحاد : یکی شدن ، وحدت
بی گمان : بدون شک ، بی تردید ، حتما	سند : مدرک

درک مطلب :

۱) مقصود از « آواهای دلنشین » و « نغمه های مهربانی » چیست ؟

این نغمه ها و آواها ، لالایی و ترانه هایی هستند که مادرها از ابتدای تولد برای کودکان می خوانند.

۲) چرا زبان موجودی زنده معرفی شده است ؟

زبان فراز و فرودهای زیادی داشته، تغییرات بسیاری کرده و نسل های مختلفی با آن سرو کار داشته اند و تحولاتی در آن ایجاد شده است. همه ی این مسائل باعث می شود که زبان مانند موجود زنده و پویا باشد که هرگز نایستاده و به شکلی ثابت باقی نمانده است.

درک مطلب :

۳) شما چه راه هایی را برای نگاهبانی از زبان فارسی پیشنهاد می کنید؟
دانستن تلفظ و معنای دقیق واژگان و نحوه ی نوشتن آنها ، استفاده نکردن از واژگان و عبارات بیگانه و غیر فارسی ، تشویق دوستان و افراد دیگر به استفاده ی درست از زبان فارسی.

۴) به نظر شما زبان فارسی چه نقشی در وحدت و یکپارچگی ملت ایران دارد ؟
زبان به عنوان بخشی از فرهنگ ، مهمترین عامل وحدت افراد یک کشور است. اگرچه در کشور ما زبان های دیگری مانند کردی ، ترکی ، لری و ... نیز در میان اقوام به کار می رود، اما همگی وظیفه داریم ، در عین حفظ گویش قوم خود ، با زبان فارسی آشنایی کامل داشته باشیم. زبان فارسی بخشی از هویت ایرانی ماست.

واژه آموزشی

یکی از نشانه‌های جمع بستن واژه‌ها در زبان فارسی، افزودن نشانه‌ی «ان» به پایان کلمه‌هاست؛ مانند

کلمه‌ی مفرد	نشانه‌ی جمع	کلمه‌ی جمع
دوست	ان +	دوستان
دشمن	ان +	دشمنان
فرزند	ان +	فرزندان
ایرانی	ان +	ایرانیان

توجه: همیشه این گونه نیست که به سادگی، نشانه‌ی جمع «ان» به واژه‌ها بیوندد و بدون هیچ تغییری، کلمه‌ی جمع ساخته شود. در برخی از واژه‌ها، تغییراتی به وجود می‌آید تا شکل جمع به دست آید. به نمونه‌های زیر دقت کنید:

کلمه‌ی جمع	نشانه‌ی جمع «ان»	کلمه‌ی مفرد
ستارگان	ان	ستاره
پرنده‌گان	ان	پرنده
واژه‌گان	ان	واژه
بیگانگان	ان	بیگانه

علم و عمل

حکایت

دو کس، رنج بیهوده بُردند و سعی بی فایده کردند:
یکی آن که اندوخت و نخورد و دیگر آن که آموخت و نکرد.

چون عمل در تو نیست، نادانی
چارپایی، بر او کتابی چند
که بر او هیزم است یا دفتر؟

علم، چندان که بیشتر خوانی
نه محقق بود نه دانشمند
آن تهی مغز را چه علم و خبر

گلستان سعدی، باب هشتم

واژه نامه حکایت :

علم : (در اینجا) آگاهی	کتابی چند : چند کتاب ، تعدادی کتاب	نکرد : (در اینجا) عمل نکرد (نمی کند)	دو کس : در اینجا یعنی دو گروه افراد
دفتر : در اینجا می تواند به معنی کتاب گرفته شود	تهی مغز : نادان ، جاهل	چندان که : هر چقدر، هر قدر که	اندوخت (اندوختن) : ذخیره کرد

معنی حکایت:

دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند :
دو گروه از افراد بیهوده رنج می برند و تلاش بی حاصل می کنند :
یکی آنان که اندوخت و نخورد و دیگر آن که آموخت و نکرد .
گروه اول کسانی که پول را دخیره می کنند و از آن استفاده ای نمی کنند و
گروه دوم کسانی که علم می آموزند اما به آن عمل نمی کنند .

علم چند ان که بیشتر خوانی
تو نیست ، نادانی

هر چقدر که علم بیاموزی و کتاب بخوانی ، وقتی به آن عمل نمی کنی ،
هیچ فایده ای ندارد و تو نادان به حساب می آیی (چون آموختن علم و
دانایی زمانی سود دارد که انسان به آن عمل کند)

نه محقق بود نه دانشمند
چارپای ، بر او کتابی چند

چارپایی که چند کتاب بر پشت او نهاده اند ، محقق و دانشمند به حساب
نمی آید (زیرا فقط در حال حمل و جابجایی کتاب است و از اصل و محتوای
آن آگاه نیست)

سوال حکایت ؟

از نظر سعدی دانشمند واقعی کیست؟

دانشمند واقعی کسی است که علاوه بر خواندن کتاب و درک آن ، به مطالب و آموزه های آن عمل کند.